

FESTIVALOVÝ SPRAVODAJCA č.1

XXIX. ročník Celonárodného festivalu kresťanského divadla

XXIX. ROČNÍK GORAZDOVHO MOČENKU ZAČAL SV. OMŠOU

foto TV Močenok

Festivalový týždeň, ako každoročne začal sv. omšou vo farskom kostole sv. Klimenta, ktorej hlavným celebrantom bol páter Tomáš Gerboc, SVD. Na úvod ho privítal náš pán dekan Peter Michalov a tiež ďalších koncelebrantov – pátra Gorazda Kohúta, SVD – nášho rodáka a nášho bývalého pána kaplána Ľuboša Mihalku.

Páter Gerboc na úvod vyzdvihol dôvod príchodu nás veriacich do kostola. Dôvod, ktorý je pre všetkých veriacich dôležitým a to úprimné spoločné vzdávanie vďaka Pánu Bohu. Vo svojej homílii hovoril o potrebe počúvať. Načúvať nie len sebe, ale aj Bohu. Vedieť sa podeliť s tým, čo máme. Nielen sa tešiť, ďakovať, prosiť, ale vedieť aj dať. Ako jeden z príkladov spomenul príbeh o piatich chleboch a dvoch rybách, ktoré dal jeden mladík Ježišovi, aby sa mohol podeliť s celým zástupom. Mal odvahu sa podeliť s tým málom, čo mal. Vďaka tomu Pán Ježiš spravil zázrak a nasýtil ľud.

Preto aj my, ako kresťania i keď sme všetci v niečom rozdielni, máme mať odvahu sa nie len tešiť z toho, čo máme, nie len ďakovať, ale aby odozva Božieho slova zarezonovala v našom srdci a aby sme boli ochotní sa zjednotiť a schopní dávať to ďalej.

Na záver svätej omše páter Gerboc všetkým zaželel, aby sme s Božou pomocou vkladali srdce do toho, čím žijeme, pretože táto doba potrebuje ľudí, ktorí majú ochotu žiť s láskou v srdci.

Peter Šuvada

KAŽDÁ KRÍZA ODHAĽUJE, ČO SKRÝVA POD POKRIEVKOU

foto Michal Lašut

Mgr. Mário Schwarz, PhD. študoval psychológiu na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, doktorantúru na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity. Odborne sa profiluje v oblasti psychologického poradenstva, mediácie, koučingu a psychologickej diagnostiky. O tom, ale aj o inom, sme sa rozprávali po jeho besede na Gorazdovom Močenku.

Kedy ste si uvedomili, že ľudia budú potrebovať psychologický manuál a pomoc, aby zvládli pandémiu koronavírusu?

Záviselo to od toho, ako ľudia tú situáciu prežívali. Spočiatku mali pocit, že ju zvládnu

FESTIVALOVÝ SPRAVODAJCA

XXIX. ročník Celonárodného festivalu
kresťanského divadla Gorazdov Močenok
25. júl - 01. august 2021

č.1

Vydáva: obec Močenok ©2021

Redakcia:

Bc. Peter Šuvada

MgA. Jakub Molnár

Michal Rábek

Grafická úprava: Bc. Peter Šuvada

Tlač: Gabriel Bleho - PC-Technik

Náklad: 100 ks

v elektronickej podobe dostupné na:

www.krediv.sk

Všetky práva vyhradené

aj sami, ale ako plynul čas, postupne sa im mýňala energia a nápady, začali sa vyčerpávať. Vtedy si odrazu uvedomili, že potrebujú pomoc od niekoho, kto dokáže mať od tej situácie odstup.

Vzhľadom na momentálnu situáciu sa dá predpokladať, že sa dopyt po poradenstve zvýšil. Ako je to s vašimi osobnými, aj personálnymi silami?

Na základe niejakých skúseností, ktoré už vychádzajú z tej prvej a druhej vlny, je tá skúsenosť rôznorodá. Na začiatku sa predpokladalo, že ľudia budú potrebovať pomoci viac, potom bol istý útlm a teraz tá situácia je skôr o tom, ako s tým začať žiť.

Dá sa už dnes odhadnúť, čo býva najčastejšou príčinou konfliktov vo vzťahoch posledný rok a pol pandémie?

Odpoveď na túto otázku je závislá od toho, aké tie vzťahy sú. Ak v nich bolo nejaké

naštrbenie už dávno pred tým, tak sa iba eskaluje. A naopak, ak tie vzťahy boli dostatočne dobré, pevné a ľudia boli naučení ako takúto situáciu zvládať, tak sa to opäť ukázalo aj v tejto súvislosti. Otázka konfliktov je v podstate bežná medzi ľuďmi bez ohľadu na to, či je alebo nie je pandémia. Tá iba pridáva ďalší typ konfliktov. Napríklad ak musia byť rodičia online, majú len jeden počítač na home office, ešte aj dieťa, prípadne viac detí sa učí a každé potrebuje svoj vlastný počítač a svoju vlastnú miestnosť.

S príchodom pandémie sa objavila veľká vlna solidarity. Je toto príležitosť, ako byť po pandémie k sebe ľudskejší?

Pandémia iba odhalila to, čo je v človeku. U ľudí, ktorí mali určité negatívne či pozitívne charakteristiky, sa tieto črty ešte viac zvýraznili. Každá kríza totiž odhaľuje to, čo sa skrýva „pod pokrievkou“. Takže ja osobne vnímam, že ten dopad nemusí byť nutne len negatívny, ale môže byť aj pozitívny. Záleží to však predovšetkým od toho, čo v človeku bolo už pred pandemiou.

Môže umenie, a špeciálne divadlo, prinášať uzdravenie a psychickú útechu?

Určite áno. Každé umenie má svoju hodnotu v tom, že zrkadlí to, čo je mimo človeka a vďaka tomu umeniu človek môže získavať nadhľad nad situáciou, ktorú prežíva. A to pozorujeme či už v umení, alebo aj v rôznych filmoch, ktoré pozeráme. Často tu dochádza k abreakcii, k tomu, že človek sa „vyplače“, keď vidí nejaké predstavenie. Je to v podstate psychologicky zapríčinené tým, že v tom, čo vidí okolo, dokáže prežívať aj svoje vnútorné stavy a dať ich takto navonok.

Za rozhovor ďakuje Michal Rábek

KEĎ SI AJ NÁROČNÁ POÉZIA NÁJDE SVOJHO POSLUCHÁČA

Po slávnostnom otvorení 29. ročníka festivalu sa predstavilo prvé hosťujúce a naživo odohrané divadlo Teatro Colorato s inscenáciou Časy, časy, mrcha časy. Hoci bolo obecenstvo za obrazovkami mierne ochudobnené o živé umenie na javisku, herecká energia a disciplinovaná, koncentrovaná a sugestívne presvedčivá javisková výpoveď sa doslova vrážali do všetkých kútov virtuálneho hľadiska. Teatro Colorato v spolupráci s Činohrou SND – Modrým salónom pripravili

foto Michal Lašut

prepracovanú štruktúru na základe kompozície Hviezdoslavovej poézie. Režisér Peter Weinciller ju nepotreboval násilne aktualizovať či meniť jej jazykové zákonitosti. Na poli 45 minút rozohral spolu s hercami Štefanom Bučkom, Andrejom Remeníkom a Petrom Pavlíkom dynamickú a pritom na scénografiu minimalistickú koláž viacerých básní a útvarov (Pomsta mŕtvych, Delba dedičstva, Noc je, Letorosty, Nový svet), v ktorých sa náš velikán moderny zamýšľa nad mamonárstvom, hrozbou zbrojenia a frustráciou tých, ktorí prestali veriť na spravodlivosť. Básnik vizionársky nastavil zrkadlo tým, čo sa tak húževnato a ponosovane starajú o svoje majetky a pritom majú krivé svedomie. Herci myšlienky dávkovali postupne v presnom temporytme, s pointovanými presahmi a jasnými podtextami. Bravúrne ukázali, že kto zvládne Hviezdoslava, je naplno pripravený interpretovať svetovú jambickú spisbu, najmä Shakespeara. Režisér však nezanedbal aj vizuálnu stránku inscenácie, ktorú ladil do mystických odtieňov so strihom na komické, niekedy až artistické výstupy. Aj vďaka tomuto pravidelnému kontrastu nemožno povedať, že by boli Časy, časy, mrcha časy iba divadlom postaveným na recitácii. Mnohé významy skryté pod veršami si našli svoju úplnosť až v interakcii s pohybom, tancom i spevom. Na morálny (a v závere aj vtipný) apel a básnikov odkaz si aj náročná poézia – vďaka hereckým minucióznym, nevtieravým a prirodzeným výkonom – našla svojho poslucháča:

*„Časy, časy, mrcha časy,
kedyže sa polepšíte?*

*Časy vzteku, časy besu,
kedyže sa vyzúríte?“*

Jakub Molnár

KREŠŤANSKÉ DIVADLO MÁ ČO PONÚKNUŤ

Režiséra, herca, pedagóga a riaditeľa Teatro Colorato Petra Weincillera nemusíme festivalovému divákovi bližšie predstavovať. Jeho inscenácie na Gorazdovom Močenku viackrát reprezentovali divadlo, ktoré by sa dalo označiť pojmom „kresťanské“. Rozprávali sme sa o jeho aktuálnom úspechu i vnímaní kresťanstva v širšom spoločenskom kontexte.

V júni tohto roku ste v centre Bratislavy otvorili nový divadelný priestor, čo je v dnešných časoch skutočne obdivuhodné. Ako stabilné zázemie ovplyvní pôvodne zájazdové Teatro Colorato?

foto Michal Lašut

Máme veľkú radosť, hoci to bolo náročné. Stabilný priestor nás zaväzuje

hrať častejšie, preto budeme musieť rozšíriť repertoár i spolupracovníkov. V zájazdoch po Slovensku ale i po zahraničí plánujeme pokračovať i naďalej.

Vaša inscenácia Časy, časy, mrcha časy vynáša na svetlo (okrem iného) potrebu zdravých medziľudských vzťahov. Tento odkaz je dnes možno aktuálnejší ako v dobe Vašej premiéry. Čo by malo byť podľa Vás najväčšou úlohou divadla po dobe pandemickej?

Inscenácia hovorí najmä o bezuzdnej honbe za peniazmi a mamonou. Ale i o tom, že každý nekalý spôsob ich získavania sa môže ľahko vypomstiť. Úlohou divadla je od nepamäti poukazovať na nešváry spoločnosti. Tak by to malo byť aj dnes. Vážne, polovážne, humorne, ironicky, satiricky. Dnešné divadlo, však viac ako inokedy, potrebuje divákov inšpirovať, ponúknuť im myšlienky, ktoré budú povznášajúce. Banality je všade navôkol priveľa.

Aké výzvy a tendencie pociťujete z hľadiska dramaturgie u kresťanského divadla na Slovensku?

V týchto dňoch, dovoľm si povedať, zápasíme vôbec o to, aby fungovali tvorcovia, ktorí sa budú venovať témam, ktoré by sme mohli nazvať „kresťanským divadlom“. Za takmer tridsať rokov jestvovania GM mal festival svoje vrcholné obdobia, ktorých sa zúčastnilo množstvo súborov, ktoré otvárali zaujímavé témy a prinášali hodnotné produkcie. Dnes mám pocit, že sa kresťanskému divadlu nevenuje takmer nikto. Smutné konštatovanie. Ale je to zrejme ovplyvnené silným sekularizmom a neprajným pohľadom spoločnosti na kresťanstvo a cirkev ako také. Preto si myslím, že dnes, práve viac ako inokedy, treba „búšiť na brány“ a ukázať, že „kresťanské divadlo“ má čo ponúknuť vo forme odvážnej a hodnotnej umeleckej alternatívy.

Ak by sme nahliadli do krištáľovej gule, ako by ste si chceli predstaviť budúci, jubilejný ročník Gorazdovho Močenka?

foto Michal Lašut

Prial by som si množstvo krásnych inscenácií, čo najviac živých účinkujúcich súborov, zaujímavých hostí, a aby Močenok žil množstvom radostne naladených účastníkov a tvorivou atmosférou a nie protipandemickými opatreniami...

Za rozhovor ďakuje Jakub Molnár

POÉZIA JE NAJLEPŠÍ SPÔSOB VYMANENIA SA ZO SVETA

Tradíciou Gorazdovho Močenka je každý rok uskutočniť aj besedy s významnými divadelnými a kultúrnymi osobnosťami. Tento rok sa niesla v znamení poézie.

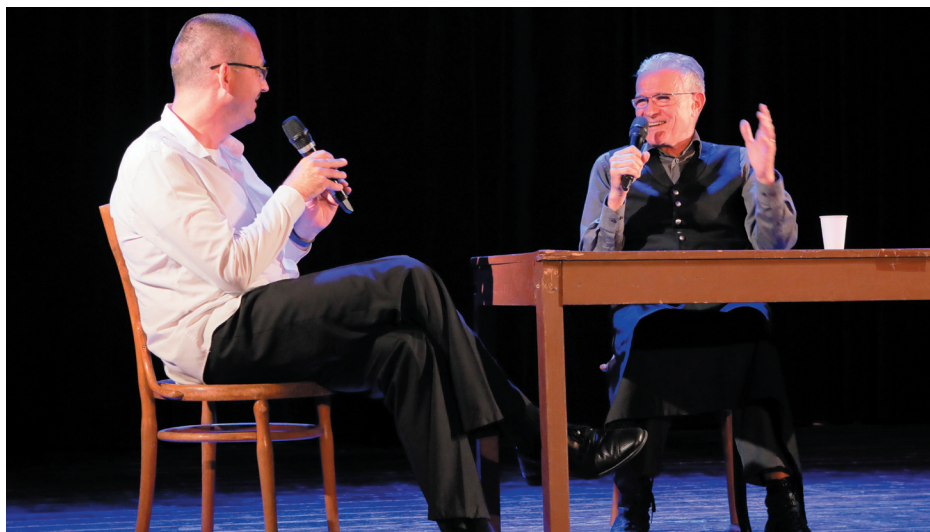

foto Michal Lašut

Hovoriť o poézii je samo osebe, vzhľadom na vrstevnatosť a otvorenosť pohľadov na túto tému, takmer neuskutočniteľná úloha. Napriek tomu sa mohlo publikum v závere prvého festivalového dňa dozvedieť hŕbu inšpiratívnych myšlienok a úvah o verzológii, sile abstraktného myslenia a o duchovnom rozmere lyriky. Beseda s docentom Štefanom Bučkom, ktorú viedol režisér Peter Weinciller, bola braná zoširoka. Čestný hosť, pedagóg, herec a recitátor spomenul súčasnú komercializáciu a relativizáciu hodnôt ako aj poslanie poézie, ktorú sám nazval „najlepším spôsobom vymanenia sa zo sveta.“ Bučko vidí východisko z dnešnej „vulgárnej a na slovo banálnej doby“ v hľadaní transcendentálneho aspektu nášho života, čo je túžba stará ako ľudstvo samo. Koniec-koncov, poézia je prvým literárnym prejavom v našich dejinách a odvekú spirituálnu cestu nám dokáže lemovat práve básnictvo, o ktorom divadelník a recitátor rozprával pútavo a s mnohými podobenstvami a osobnými skúsenosťami. Ak sa človek dokáže naplno a úprimne oddať tejto púti, jeho umelecká tvorba sa môže stať univerzálnou, nesmrteľnou, nadčasovou. Dych berúce boli momenty, kedy nám to Bučko „demonštroval“ recitovaním tvorby renesančného básnika Danteho Alighieriho a to dokonca v taliančine! Diváci a diváčky tak boli svedkami Bučkovho hlbokého vzťahu k veršu, neopísateľných zážitkov z počutého alebo, naopak, vysloveného slova. Odkaz približne polhodinovej besedy je mnohoraký a pritom priamy: aj dnes (a možno práve dnes!) si k rozvoju myslenia o sebe i o svete môžeme dopomôcť Dantom, Hviezdoslavom či Homérom. Skrátka, hľadať zmysel života aj skrz básnickú metaforu.

Jakub Molnár

PROGRAM GORAZDOVHO MOČENKU

UTOROK 27. JÚL 2021

Tvorivé divadelné dielne denne od 10.00 – 16.00 hod.
(ONLINE-uzavreté skupiny)

17.00 – 18.00 hod. – (kostol sv. Klimenta)
možnosť sv. spovede a duchovných rozhovorov

18.00 – 19.00 hod. – (kostol sv. Klimenta) prednáška
pre ženy „Uzdravenie vzťahov“
(ONLINE stream)

19.00 hod. – sv. omša vo Farskom kostole sv. Klimenta
(ONLINE)

- celebrujú pátri Tomáš Gerboc a Peter Vagaš
SVD Nitra

- „ - 29. .ročník festivalu Gorazdov Močenok „
uviedenie príležitostnej poštovej pečiatky
Klubu filatelistov 52-46 Močenok

- po jej skončení moderovaná adorácia do 21.00 hod. + požehnanie

- spieva spevácky zbor z Nitry – Kalvárie Cor Unum pod vedením
Evy Bencovej + adorácia

foto Michal Lašut

STREDA 28. JÚL 2021

Tvorivé divadelné dielne denne od 10.00 – 16.00 hod. (ONLINE-uzavreté skupiny)

14.30 hod. – nádvorie farského kostola sv. Klimenta – požehnanie pútnikov – pešia púť
s posolstvom na Biskupský úrad v Nitre

16.00 – 17.00 hod. – (park pred kostolom sv. Klimenta)
Ivan Gontko Tyjátr – Don Šajn (ONLINE stream)
Réžia: Ivan Gontko

20.00 hod. – sv. omša v Katedrálnom chráme – Bazilike sv. Emeráma v Nitre

- celebruje vsdp. Pawel Kubani, kanonik R.M. Kraków

- hrá Mgr. Vladimír Kopec + zbor Psalite Deo z Nitry

Partneri festivalu Gorazdov Močenok 2021

Sponzori festivalu

MARFIL s.r.o., Ján Šilák
Penzión Anup, Ivan Sklenár
Pekáreň Močenok

Rodina Horvátová, Rokošova, Močenok
Rodina Nováková, Nitrianska, Močenok